

OSNOVE ISTRAŽIVANJA O MLADIMA

Youth Partnership

Partnership between the European Commission
and the Council of Europe in the field of Youth

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Mišljenja izražena u ovom dokumentu, izrađenom za potrebe Partnerstva Evropske unije i Saveta Evrope u omladinskom polju su odgovornost autora i ne odražavaju nužno zvaničnu politiku bilo koje od partnerskih institucija, država članica ili organizacija koje sa njima sarađuju.

Sve zahteve koji se tiču reprodukovanja ili prevoda celokupnog, ili dela ovog dokumenta trebalo bi uputiti Direktoratu za komunikacije (Directorate of Communication, F-67075 Strasbourg Cedex ili na: publishing@coe.int). Svu ostalu korespondenciju koja se tiče ovog dokumenta trebalo bi upućivati na Partnerstvo Evropske komisije i Saveta Evrope u omladinskom polju.

Dizajn naslovne strane:
Odeljenje za izdavanje dokumenata i publikacija (SPDP), Savet Evrope

Fotografije: © Partnerstvo Evropske komisije i Saveta Evrope u omladinskom polju i Shutterstock

Autori: Slađana Petković,
Alena Ignatovich, Marina Galstyan.
Saradnici: Gary Pollock, Adina Serban,
Maria-Carmen Pantea.

Koordinacija:
Davide Capecchi, Lali Bouche

© Savet Evrope i Evropska komisija, 2021.
Štampano u Savetu Evrope

” Dragi čitaoci,

Sa zadovoljstvom vam predstavljamo dokument „Osnove Istraživanja o mladima“. Ovaj kratak tekst teži da pomogne čitaocu da bolje i odmah razume svrhu, obuhvat i korisnost istraživanja o omladini. U njemu je takođe opisano kako razne zainteresovane strane u sektoru za omladinu, a i šire, mogu da koriste istraživanja o omladini. Dokument nema nameru da predstavi stanje savremenih istraživanja omladine, niti da prikaže projekte istraživanja omladine, već je usmeren na rešavanje sledećih pitanja:

- ▶ *Šta je istraživanje o mladima?*
- ▶ *Kako definišemo „omladinu“?*
- ▶ *Koji su teoretski uticaji na istraživanja o mladima?*
- ▶ *Zašto su nam potrebna istraživanja o mladima?*
- ▶ *Koje su glavne vrste i metodologije istraživanja o mladima?*
- ▶ *Šta je participatorno istraživanja o mladima?*
- ▶ *Kakav je odnos između istraživanja o mladima i donošenja praktičnih politika?*
- ▶ *Koje etičke elemente moramo da razmotrimo kada sprovodimo istraživanja o mladima?*
- ▶ *Šta Savet Evrope i Evropska unija misle o istraživanju o mladima?*
- ▶ *Šta su trenutni izazovi za istraživanja o mladima u Evropi?*

Prvi paragrafi su kratki i britki, dok je u nastavku tekst konkretniji, ali koncizan. Ovaj opis ima za cilj da vodi čitaoca kroz kratak, postepen – i nadajmo se zanimljiv – proces otkrivanja.

Nadamo se da ćete uživati čitajući ga!

Šta je istraživanje o mladima?

Istraživanje o mladima je multidisciplinarna oblast naučnog ispitivanja stanja omladine iz socijalne, psihološke, ekonomske, političke i kulturne perspektive. „Mladost“ je privremena faza u životnom ciklusu jedne osobe, ali ona takođe permanentno postoji kao demografska kategorija sa posebnim i jedinstvenim karakteristikama, i kao takva je sama po sebi vredna proučavanja. Tu na scenu stupa istraživanje o omladini. Iako postoje razni pogledi na omladinu, istraživači koji proučavaju omladinu preispituju ideju da su mlade osobe „budući odrasli“. Umesto toga, većina istraživača proučava omladinu kakva ona jeste, a ne kakva će biti, u smislu njihovih društvenih identiteta, kultura i odnosa sa glavnim strukturama društva: porodicom, školom, tržištem rada, politikom, medijima, tržištem, religijama i tako dalje.

Prvobitno je istraživanje o mladima bilo usmereno skoro u celosti na bavljenje problemima koji se dovode u vezu sa omladinom, kao što su kriminal i nezaposlenost. Iako je jedna posebna grana istraživanja i dalje usmerena na „omladinu kao problem“, ovo je uglavnom prevaziđeno agendom koja teži ka sveobuhvatnom razumevanju iskustava, uloga, odnosa, snage i procesa tranzicije omladine u okviru društva. I Savet Evrope i Evropska komisija podržavaju razvoj istraživanja o za omladinu, i to ne samo kroz partnerstvo EU i Saveta Evrope u sektoru omladine, koje je ustanovljeno 1998. godine, a koje snažno podstiče usko povezivanje istraživanja sa praktičnom politikom i poljem praktičnog delovanja.

Kako definisati „omladinu“

Mladost se često shvata kao period tranzicije ka samostalnom životu: od učenja do rada, od izdržavanog do samostalnog života, itd. Omladina je društveni konstrukt: to znači da se ne radi o nečemu što je utvrđeno i konačno, već se kreira i shvata svaki put kada se koristi. Ono što definišemo kao „omladina“ razlikuje se vremenski i prostorno; različita društva definišu „omladinu“ na veoma oprečne načine. Samo treba da se podsetimo kako se starosna granica koja određuje kada neke aktivnosti postaju zakonom dozvoljene kao što su: glasanje, konzumiranje alkohola, pristanak na seksualne aktivnosti, krivična odgovornost i tako dalje, razlikuje od zemlje do zemlje. Danas se širom Evrope često koristi starosna granica između 15 i 29 godina. U okviru programa Evropske unije Erasmus+, različite mogućnosti nude se mladim osobama od 13 do 30 godina. Većina aktivnosti omladinskog sektora Saveta Evrope dostupna je mladima od 18 do 30 godina, uz opravdane izuzetke. U statističke svrhe, Ujedinjene nacije definišu omladinu kao osobe od 15. do 24. godine života.

Zašto su nam potrebna istraživanja o mladima?

Pre svega, mlade osobe su važan deo našeg društva i mi imamo etičku obavezu da razumemo njihovu stvarnost na sistemski način. Drugo, za šire razumevanje društvene promene potrebno je da znamo kako mlade osobe doprinose transformaciji društva i kako spoljašnje okolnosti utiču na njihove živote. Treće, kada osmišljavaju praktične politike, intervencije, programe, projekte, aktivnosti, i tako dalje, stručnjaci moraju da znaju da li ono što se već sprovodi zaista ima nekog efekta i, ukoliko ima, u kom obimu. Taj obuhvat se zatim može sistematski pratiti da bi se videli rezultati. Nećemo se praviti da ne znamo na koje sve načine se oblikuju praktične politike i intervencije u praksi, ali tvrdimo da pouzdani dokazi o, i od mladih osoba nude bolju osnovu nego ideologija ili intuicija.

Teoretski uticaji na istraživanja o mladima

Istraživanje o mladima je istinski multidisciplinarno: psihologija, sociologija, političke nauke, socijalna politika, kulturne i rodne studije, antropologija i pedagogija, sve su one na neki način dale svoj doprinos razvoju istraživanja o mladima. Istraživanja o mladima koriste ogroman broj teorija i pristupa od kojih ovde pominjemo samo nekoliko, kako biste mogli da produbite svoja znanja tako što ćete malo dodatno istraživati. Rane teorije iz psihologije su uglavnom bile usmerene na razvoj deteta, ali su sadržale i ideje o životnim fazama mimo detinjstva. Noviji pristupi su usmereni na individualizaciju, rizik, otpornost i uticaj pa tako, na primer, sociološke teorije Beka i Gidensa imaju ogroman uticaj na studije o mladima.

Koje su glavne vrste istraživanja koje utiču na donošenje praktične politike?

Istraživanje se može zasnivati na znanju koje je stečeno neposrednim posmatranjem i interakcijom između ljudi, poznatom kao primarno empirijsko istraživanje, ili se može zasnivati na analizi različitih tekstova, što se naziva sekundarno istraživanje. Kada odgovaramo na pitanja koja postavljaju donosioci praktičnih politika u pogledu efekata intervencija praktične politike, krajnje rezultate često nazivamo studije evaluacije, monitoringa ili studije uticaja.

Istraživački proces je osmišljen sa ciljem da informiše donosiocje praktičnih politika o tome šta funkcioniše, šta zvuči obećavajuće, a šta ne funkcioniše. To znači da se svakom istraživačkom pitanju može pristupiti na brojne načine i da se moraju razumeti način korišćenja i ograničenja prikupljenih dokaza. Istraživači su često naklonjeniji jednoj konkretnoj vrsti dokaza i specijalizuju se za određenu metodologiju. Metodologije kao što su istraživanja primenom upitnika, fokus grupa, ili polustrukturiranih intervjua su legitimni načini za prikupljanje podataka i svi oni mogu da pomognu u razumevanju pitanja koja se tiču omladine. Svaki naučni metod daje podatke u drugačijem obliku (jednostavnim jezikom rečeno: statistika nasuprot citatima) pa se, samim tim, i istraživačka pitanja mogu razlikovati. Međutim, svako od njih daje rezultat koji je zasnovan na činjenicama. Ovo se ponekad opisuje kao „potkrepljeno činjenicama“, „zasnovano na istraživanju“, „zasnovano na činjenicama“ ili „zasnovano na znanju“.

■ Istraživanja o mladima imaju tradiciju i kvantitativne i kvalitativne metodologije.

■ Kvantitativno istraživanje često potvrđuje unapred definisane hipoteze. Prikupljanje podataka sledi nakon brižljive pripreme i pilotiranja odabranih alata, na primer upitnika. Kvantitativno istraživanje nudi numeričke informacije i, ukoliko se sprovodi na određen način, daje rezultate koji se mogu generalizovati na širu populaciju, prevazilazeći grupu ljudi koji su odgovarali na pitanja. Takođe je moguće sprovesti kvantitativno istraživanje na osnovu već postojećih podataka koji su prikupljeni za administrativne potrebe, kao što su podaci o učinku obrazovanja, zdravlju i porezima. Nacionalne vlade rutinski prikupljaju takve podatke, koje istraživači sve više koriste, a ponekad su povezani i sa dodatnim istraživačkim podacima. Konačno, rastuća oblast "Big Data" koristi ogromne setove podataka, koji se generišu kroz procese, kao što su evidentiranje podataka sa društvenih mreža ili geografski kodirane evidencije (na primer, o krivičnim delima) i složene matematičke modele koji dubinski analiziraju podatke u potrazi za obrascima.

■ Kvalitativno istraživanje je često eksplorativno i generiše hipoteze i obično pokazuje veću otvorenost za neočekivane rezultate nego anketno istraživanje. Ono može imati interaktivni dizajn: prikupljanje podataka i tumačenje su često procesi koji se dešavaju istovremeno i koji mogu da utiču jedan na drugi. Međutim, dizajn kvalitativnog istraživanja ne bi trebalo da bude izgovor za odsustvo strukture ili potvrđivanje ideja koje već postoje. Istraživači moraju da identifikuju i da budu svesni svojih predrasuda, a to su ideje koje svi mi posedujemo i koje nesvesno određuju naš način razmišljanja i pogleda na svet, i da aktivno istražuju mogućnosti kako bi otklonili već formirane predrasude tokom rada na terenu.

■ U nastavku su date neke metode za prikupljanje kvalitativnih podataka koje bi se takođe mogle koristiti u istraživanjima o mladima.

- ▶ **Intervjui** su posebna vrsta razgovora sa jednom ili dve osobe (intervjui u paru) koji imaju dogovorenu svrhu, strukturu i vremenski okvir. Oni mogu biti polustrukturirani – što znači da proizilaze iz seta unapred pripremljenih pitanja ili tema, ili mogu biti otvoreniji i konverzacijski.
- ▶ **Fokus grupe** su organizovane diskusije između ograničenog broja ljudi. One omogućavaju istraživačima da istraže kako članovi grupe razmišljaju o nekom pitanju, postojećem sklopu mišljenja i ideja, i ispitaju neusaglašenosti i varijacije koje postoje u određenoj zajednici u smislu verovanja i njihovih iskustava i praksi. Fokus grupa je često osmišljena tako da njeni članovi imaju zajednički set karakteristika (uzrast, pol, klasa, itd.) što može poslužiti da se umani raznolikost.
- ▶ **Studije slučaja:** su detaljni opisi procesa, iskustva ili strukture u jednoj organizaciji ili zajednici. Studije slučaja generalno uključuju mešavinu tehnika za prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih podataka u odgovoru na kombinaciju pitanja koja počinju sa „šta“ i „zašto“.

■ Kada je količina podataka ogromna, softver pomaže da se oni analiziraju. Bez obzira koliko korisni bili alati koje smo odabrali, softverski programi ne mogu sami tumačiti podatke. Istraživač ostaje „glavni instrument“ u kvalitativnom istraživanju.

■ Nijedna metoda ne može da obezbedi kvalitet sam po sebi. Dizajn kako kvalitativnog tako i kvantitativnog istraživanja mora biti pažljivo opisan u analizi, kako bi se osiguralo da čitaoci u potpunosti razumeju šta je urađeno i zašto, a u nekim situacijama možda čak i da bi se istraživanje ponovilo. Obavezan odeljak u svakom izveštaju o istraživanju odnosi se na njegova ograničenja i odgovor na pitanje: u kom smislu bi naše tumačenje podataka moglo biti netačno?

Participatorno istraživanje

U mnogim slučajevima, i pored precizne analize mogućnosti i rizika koje takav izbor nosi, istraživači koji proučavaju omladinu se mogu opredeliti za participatorno istraživanje. Cilj participatornog istraživanja je osnaživanje mladih da uzmu aktivno učešće u svim fazama procesa istraživanja. Proces participatornog istraživanja ima za cilj da se prvo identifikuju problemi sa kojima se zajednica susreće, kao i njihovi koreni i uzroci, a zatim da se definiše promena koju bi proces istraživanja želio da proizvede. Uz nepristrasne smernice, učesnici će postepeno ostvarivati kontrolu nad predmetom istraživanja, definisati pitanja za istraživanje i izabrati najpogodnije metodologije istraživanja, kao što je istraživanje koje obuhvata participatorno akciono istraživanje, metodu „fotovojs“¹, priče o iskustvima, participatorno pozorište ili elemente socijalnog pozorišta. Štaviše, uz obuku i podršku istraživačkog tima, učesnicima se može pokazati kako se analiziraju prikupljeni podaci i kako se pravi nacrt zaključaka istraživačkog procesa. Ovi zaključci će im biti od pomoći kada se budu obraćali raznim zainteresovanim stranama – organima državne uprave, drugim članovima zajednice, itd. – sa zahtevom da im se pomogne oko planiranog procesa promene.

1. eng. „Photo Voice“ = „proces pomoću koga ljudi mogu da identifikuju, predstavljaju i šire ideje o svojoj zajednici korišćenjem posebne fotografske tehnike“ (Wang i Burris 1997) – <https://globalhealth.duke.edu/news/what-photovoice>.

Sistematsko praćenje (monitoring) i evaluacija omladinske politike i prakse

Monitoring i evaluacija su procesi zasnovani na istraživanju koji procenjuju realizaciju programa i dugoročne i konkretne ciljeve praktične politike. Dok je monitoring stalni proces koji obezbeđuje adekvatno sprovođenje omladinske politike i prakse, evaluacija se obično sprovodi u konkretnim i različitim fazama.

■ **Ex-ante (prethodne) evaluacije** se odvijaju u ranim fazama procesa i analiziraju procenu njegovog uticaja sa ciljem da se optimizira sprovođenje projekta.

■ **Evaluaciju na sredini projekta** bilo bi poželjno da obavi tim spoljašnjih eksperata, koji ocenjuju napredak procesa. Evaluacija na sredini projekta može da preporuči, ukoliko je prikladno, prilagođavanja ili reviziju dugoročnih ciljeva na osnovu stečenih iskustava, ili na osnovu spoljašnjih faktora.

■ **Završna evaluacija** je nezavisna procena koju mora obaviti spoljašnji tim eksperata. Njena svrha je da proceni u kojoj meri su postignuti krajnji i konkretni ciljevi.

■ Vlade često izrađuju nacionalne strategije za omladinsku politiku, koje se zasnivaju na **ex-ante evaluacijama** i obuhvataju karakteristike monitoringa, evaluaciju na sredini projekta i finalnu evaluaciju.

■ **Procena uticaja** ocenjuje efekat praktičnih omladinskih politika, struktura i usluga. Studije uticaja mogu da izvlače zaključke o stvarnom stanju omladinskog sektora u nekoj zemlji ili teritoriji i da ponude konkretne preporuke za poboljšanja.

■ **Eksperimentalno istraživanje i randomizovana kontrolisana ispitivanja** (ili randomizovana kontrolna ispitivanja) se takođe mogu koristiti za ocenu intervencija praktične politike.

Etika

Etička pitanja su tesno povezana sa zaštitom podataka i informisanom saglasnošću, što znači da učesnici u istraživačkim projektima moraju dobro i na odgovarajući način biti informisani o obuhvatu i efektima ispitivanja² i njihovom učešću, kao i o mogućnosti da se povuku iz istraživačkog procesa tokom njegovog trajanja. Etička načela bi trebalo da budu ugrađena u celokupan istraživački proces: od izbora teme i istraživačkih pitanja, do odluka o metodama, tumačenju i korišćenju rezultata. Glavni etički izazovi nastaju kada se obavlja istraživanje ranjivih grupa, uključujući decu, manjine i mlade osobe sa invaliditetom. Uprkos tvrdnji o objektivnosti, istraživači u svaku studiju mogu uneti svoja iskustva, ideje, predrasude i lične filozofije, koje smo ranije već predstavili kao predrasude. Istraživačke predrasude moraju da budu priznate i svedene na najmanju meru. Etička razmatranja takođe uključuju izbegavanje svakog kršenja integriteta istraživanja, što se naročito odnosi na izbegavanje lažiranja podataka, falsifikovanja materijala i plagijatorstva, što će reći, korišćenja tuđeg rada bez priznavanja autorstva.

-
2. Informed Consent Form Templates, <https://www.who.int/groups/research-ethics-review-committee/guidelines-on-submitting-research-proposals-for-ethics-review/templates-for-informed-consent-forms>, pristupljeno 29/01/2019.

Evropski nivo: kontekst i relevantnost praktične politike

Savet Evrope je zvanično utvrdio neophodnost istraživanja o omladini 1967. godine u Uredbi br. 265 Parlamentarne skupštine. Ona potvrđuje ulogu istraživanja o omladini kao osnovnog elementa pristupa sektora za omladinu generisanju znanja o situaciji mladih u Evropi u okviru [Deklaracije o budućnosti omladinske politike Saveta Evrope – Agenda 2020](#),³ i Rezolucije CM/Res(2008)23 Komiteta ministara o omladinskoj politici Saveta Evrope.⁴ Savet Evrope promoviše omladinsku politiku zasnovanu na znanju i među-sobnu saradnju između istraživača omladine, donosioca politika i praktičara.

■ Evropska komisija je postavila „bolje razumevanje omladine“ kao jednu od četiri prioritetne oblasti u svojoj Beloj knjizi „Novi zamajac za evropsku omladinu“,⁵ koja je usvojena 2001. godine i čiji je cilj, između ostalog, bio da se uveća znanje o pitanjima koja su vezana za omladinu kroz vršnjačko učenje i saradnju između država članica EU. Važnost boljeg razumevanja omladine je ponovo potvrđena Omladinskom strategijom: investiranje i osnaživanje⁶ Evropske unije za period 2010-2018, kada su objavljeni i prvi Izveštaji o omladini u EU. Omladinska strategija EU za period 2019-2027⁷ takođe prepoznaje donošenje praktičnih politika zasnovanih na činjenicama i izgradnju znanja kao dragocene mere za sprovođenje strategije.

■ Uloga partnerstva EU i Saveta Evrope u omladinskom polju koja se tiče znanja o omladini potiče iz Sporazuma o istraživanju između Evropske komisije i Saveta Evrope iz 2003. godine. Partnerstvo EU i Saveta Evrope u omladinskom polju sada ima „više znanja“ o omladini, kao jednom od svojih konkretnih i stalnih ciljeva, tako što je usmereno na prikupljanje i analizu podataka o mladima, korišćenje znanja koje treba da doprinese kvalitetnom razvoju omladinske politike i prakse, kao i omogućavanju da ono bude dostupno onlajn i u publikacijama iz edicije „Istraživanja o mladima“.

3. www.coe.int/en/web/youth/agenda-2020.

4. https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805d2245.

5. COM(2001)681, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISUM%3A311055>.

6. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009DC0200&from=EN>.

7. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14080-2018-INIT/en/pdf>.

Izazovi i otvorena pitanja

Mnoge mreže i organizacije rade na stvaranju prostora za istraživanje o mladima, kroz direktnu intervenciju ili umrežavanje na projektima: od prethodno pomenutog Partnerstva Evropske unije i Saveta Evrope u omladinskom polju,⁸ do Evropske sociološke asocijacije i njene grupe RN30–Youth & Generation,⁹ Međunarodne sociološke asocijacije i njenog komiteta RC34 Sociologija mladih,¹⁰ i RAY – analize i monitoringa zasnovanih na istraživanju Erasmus+: programa Mladi u akciji.¹¹ Pošto većina istraživača koji se bave omladinom istražuje na nacionalnom ili lokalnom nivou, važno je pozvati posebno, ali ne isključivo, mlađu generaciju istraživača da uzme učešće u dijalogu o omladini na evropskom nivou. Ovo može motivisati istraživače iz centralne, istočne i jugoistočne Evrope, gde je istraživanje o mladima novina, nedovoljno finansirano ili ograničeno manjim mogućnostima za međunarodnu saradnju.

■ Oblasti omladinske politike i prakse u Evropi pridaju sve veći značaj pristupu koji je zasnovan na znanju i solidnom istraživanju koje mora da održi odluke i obezbedi evaluaciju praktične politike i njenog sprovođenja u praksi. Primenom strožih metodoloških pristupa, koji više angažuju mlade osobe u relevantnim istraživačkim projektima o omladini, a kroz saradnju sa istraživačima u svim fazama donošenja omladinske praktične politike i prakse, od analize potreba i osmišljavanja vodećih načela, kroz realizaciju do evaluacije, moguće je dalje unaprediti ovu listu obaveza.

8. <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/research>.

9. <https://www.isa-sociology.org/en/research-networks/research-committees/rc34-sociology-of-youth/>.

10. <https://www.europeansociology.org/research-networks/rn30-youth-generation>.

11. <https://www.researchyouth.eu/>.

Dodatna literatura

Bray J. et al. (2014), *Ethics and Research with Young People in Challenging Contexts* (*Etika i istraživanje omladine u kontekstima izazova*), CYCC Network, Halifax, NS.

Chisholm L. et al. (2011), *EUROPEAN YOUTH STUDIES Integrating research, policy and practice* (*Evropske omladinske studije koje obuhvataju istraživanje, praktičnu politiku i praksu*), Deliverable 7.1 – M.A. EYS Reader, Innsbruck.

Creswell J. W. (2009), *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (*Dizajn istraživanja: kvalitativni, kvantitativni i mešoviti pristupi*), Sage, Thousand Oaks.

Denstad F. Y. (2009), *Youth Policy Manual How to develop a national youth strategy* (*Priručnik omladinske politike: kako izraditi nacionalnu omladinsku strategiju*), Council of Europe Publishing.

European Commission (2014), "Regional and Urban Policy *Guidance document on monitoring and evaluation*", Brussels. (*Evropska komisija, 2014 – Regionalna i urbana praktična politika; Smernice za monitoring i evaluaciju*)

Gambrill E. (2003) "Evidence-based practice: Sea change or the emperor's new clothes?" (*Praksa zasnovana na činjenicama ili carevo novo odelo?*) *Journal of Social Work Education* (39), pp. 3-23.

May T. (2001), "Social Research – Issues, methods and processes" (*Socijalna istraživanja, metode i procesi*) McGraw Hill: Open University Press, 3rd edition.

Partnership between the European Commission and the Council of Europe in the field of Youth (*Partnerstvo između Evropske komisije i Saveta Evrope u sektoru omladine*), "Glossary on youth" (*Glosar o omladini*).

Partnership between the European Commission and the Council of Europe in the field of Youth (2017) Symposium "Youth policy responses to the contemporary challenges faced by young people" (*Partnerstvo između Evropske komisije i Saveta Evrope u sektoru omladine, 2017; Simpozijum „Odgovori omladinske politike na savremene izazove sa kojima se suočavaju mladi"*).

Patton M.Q. (2015), *Qualitative Research & Evaluation Methods. Integrating Theory and Practice*, (*Kvalitativno istraživanje i metode za evaluaciju*) Sage, Thousand Oaks.

Urban Justice Center (2010), "Community Development Project Research and Organizing Initiative" (*Projekat razvoja zajednica, istraživačka i organizaciona inicijativa*), *Research for Organizing Toolkit Facilitator's Guide and Toolkit*. (*Istraživanje za organizovanje seta alata, Vodič i set alata za moderatora*)

and the Cou
in th
http://youth-part
Youth policy, kn
youth work, rec
non-formal edu
participation, so
Youth Part

Istraživanja o mladima se sve više prepoznaju kao neophodan pratilac delotvorne, uticajne praktične politike i prakse. Kako bi ih učinili pristupačnijim i razumljivijim, ovaj kratak tekst, koji su napisali članovi Savetodavne grupe evropskih istraživača omladine, uz koordinaciju Partnerstva Evropske unije i Saveta Evrope u omladinskom polju, teži da pomogne čitaocu da bolje i odmah razume svrhu, obuhvat i korisnost istraživanja o mladima. U njemu je takođe opisano kako razne zainteresovane strane u sektoru za omladinu, a i šire, mogu da koriste istraživanja o mladima. Dokument nema nameru da predstavi stanje savremenih istraživanja o mladima, niti da prikaže projekte istraživanja omladine, već je usmeren na konkretna pitanja, kao što su: Šta je istraživanje o mladima? Koji su teoretski uticaji na istraživanja o omladini? Zašto su nam potrebna istraživanja o mladima?

Želja je autora da, kroz ovu publikaciju, približi i učini pristupačnijim istraživanja o mladima svim akterima u omladinskom sektoru u Evropi, a i šire.

<http://youth-partnership-eu.coe.int>
youth-partnership@partnership-eu.coe.int

PREMS 087821

SRP

Savet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Obuhvata 47 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Saveta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum čiji je cilj zaštita ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primenu Konvencije u državama članicama.

www.coe.int

Zemlje članice Evropske unije su odlučile da udruže svoja znanja, resurse i sudbine. Zajedno su izgradile stabilno okruženje, demokratiju i održivi razvoj zadržavajući kulturnu raznolikost, toleranciju i individualne slobode. Evropska unija je posvećena deljenju svojih dostignuća i vrednosti sa zemljama i narodima van svojih granica.

<http://europa.eu>

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE